

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Handelingen 2, 42
Middagdienst
H. Avondmaal

Broeders en zusters,

- 1 Votum**
- 2 Zegengroet**
- 3 Zingen : Gezang 102b : 1 en 2**
- 4 Gebed voor de opening van het Woord**
- 5 Viering van het Heilig Avondmaal**
- 6 Tafel klaarmaken: Zingen : Lied 360 : 1**
- 7 Dankzegging en zingen : Zingen : Lied 360 : 2 en 3**
- 8 Schriftlezing : Handelingen 2 : 14 - 40**
- 9 Zingen : Psalm 67 : 1 en 2**
- 10 Tekst : Handelingen 2 : 42**
- 11 Prediking**
- 12 Zingen : Gezang 119 : 1 en 2**
- 13 Geloofsbelijdenis van Nicea**
- 14 Zingen : Gezang 165**
- 15 Dankzegging en gebed**
- 16 Dienst van de offeranden**
- 17 Slotzang : Psalm 146 : 1, 3 en 4**
- 18 Zegen**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Wat doet jouw kerk eigenlijk? Geef eens in een paar zinnen aan waar de kerk zich mee bezig houdt? Op zich werd Lucas toen hij ons tekstvers schreef niet met die vraag geconfronteerd. Maar toch mogen we best zeggen dat de Heilige Geest ons in dit tekstvers leert waar de broeders en zusters in de gemeente die na Pinksteren was ontstaan, zich vooral mee bezig hield. **[Belangrijkste activiteiten]** Lucas heeft net geschreven dat in reactie op de preek van Petrus op de Pinksterdag, ongeveer drieduizend mensen tot geloof kwamen. Dit waren mensen die de woorden van Petrus hadden aanvaard en die zich hadden laten dopen. Zo kwamen er drieduizend leerlingen bij, schrijft Lucas. Dat is onvoorstelbaar als je daar over nadenkt, jongens en meisjes. Wij zijn heel blij er als van tijd tot een iemand tot geloof in de Heer Jezus komt en zich bij de gemeente voegt. Dat zijn meestal niet meer dan een paar mensen per jaar. Iets waar we op zich de HERE heel dankbaar voor zijn. Maar wat moet dat daar een feest zijn geweest in die kleine gemeente van Jeruzalem. Een gemeente die volgens hoofdstuk 1 vers 15 uit ongeveer 120 mensen bestond. En dan komen er op een dag in een keer drieduizend bij. Wat een fantastisch geschenk van de HERE. Dat zoveel mensen door de Heilige Geest ingeleid werden in de waarheid. De waarheid die bevrijdt.

Op zich ben ik wel heel nieuwsgierig hoe ze dat organisatorisch allemaal hebben gedaan, maar daar vertelt het Woord van God ons weinig over. Vers 46 vertelt iets. Name-lijk dat ze elke dag trouw en eensgezind samen kwamen in de tempel en bij elkaar thuis het brood braken en in een geest van eenvoud en vol vreugde hun maaltijden gebruikten. Dus blijkbaar gebruikten ze de tempel voor hun bijeenkomsten, om het maar zo te zeggen. Maar dat zullen ongetwijfeld geen erediensten zijn geweest zoals wij die kennen. En in de huizen kreeg de gemeenschap verder gestalte doordat ze met elkaar aten en samen het Heilig Avondmaal vierden. Maar veel informatie kunnen we er niet uithalen als het gaat om de vraag hoe de Here zou willen dat we de erediensten en het gemeenteleven verder zouden moeten inrichten. Maar de lijnen die Lucas hier trekt zijn wel grondlijnen voor het leven van Christus' leerlingen.

Dat Lucas hier grondlijnen tekent mag ook duidelijk zijn vanuit het doel van dit Bijbelboek. Lucas heeft de Handelingen van de apostelen heeft geschreven om aan een zekere Theofilus te vertellen wat er vanaf de hemelvaart van de Here Jezus met Christus' leer-

lingen in gebeurd. *[Lucas schetst gemeentelven]* Dus als Lucas in ons tekstvers schrijft wat Jezus' leerlingen deden, dan wil hij Theofilus een beeld geven van de dingen die in het leven van die christenen het belangrijkste waren. Uit het gebruik van de werkwoorden in vers 42 wordt duidelijk dat de dingen die Lucas noemt niet maar voor een korte tijd tot de kern van het christelijk leven hoorden, maar dat dit echt de praktijk van het christelijk leven in de gemeente van Jeruzalem voor onbepaalde tijd heeft beheerst. Want het werkwoord dat hier gebruikt wordt betekent letterlijk 'volharden'. En het Grieks is daarbij in de verbuiging van het werkwoord ook in staat om aan te geven of het om een voortgaande handeling of een voltooide handeling of een handeling waarbij dat nu niet het punt is wat hij wil aangeven. Als wij de zin 'hij sloeg hem' horen of lezen, dan is kan dat betekenen dat hij één klap gaf, maar het kan ook betekenen dat hij hem aanhoudend sloeg. In het Grieks kun je dat in de verbuiging van het werkwoord aangeven. *[Voortdurende activiteit]* En in vers 42 geeft Lucas dus aan dat dit een voortdurende praktijk was.

De basis van het geloofsleven was het trouw zijn of volharden in het onderwijs van de apostelen. We moeten goed beseffen wie deze leerlingen van de Heer Jezus waren. Het waren mensen die tot de erkenning gekomen waren dat zij de Messias van God door de handen van heidenen ten onrechte hadden laten veroordelen en laten terecht stellen. Maar dat God Hem op de derde dag uit de dood had opgewekt. Daar waren dus mensen bij die het bloed van de Heer Jezus aan hun handen hadden. Maar die tot erkenning gekomen waren dat zij de Zoon van God hadden laten doden. Niet voor niets lezen we in vers 37 dat zij diep getroffen waren door de woorden van Petrus. Wie kan zich dat niet voorstellen. Maar hier zie je dus gebeuren wat de Heer Jezus voor zijn sterven over de Heilige Geest had gezegd. Hij zal hen de waarheid leren. De waarheid over de zonden van de mens. Namelijk de zonde dat de mens de Zoon van God niet heeft geloofd. De waarheid over de gerechtigheid. Namelijk dat God Jezus uit de dood heeft opgemaakt en zijn Zoon hersteld heeft in zijn recht. Ze zien de waarheid, omdat de Heilige Geest ze in de waarheid heeft geleid. *[Onderwijs tot geloof]* Het onderwijs van de apostel Petrus heeft hen door het werk van de Heilige Geest de sluier weggenomen en het bevrijd. Door dat Woord hadden ze hun Verlosser gevonden. Daarom is het ook heel vanzelfsprekend dat deze mensen trouw waren aan dat onderwijs. Dat onderwijs had hen in de genade van God gebracht. Want dat doet het onderwijs van de apostelen.

Daarom is dat ook het belangrijkste dat de kerk van Jezus Christus overal in de wereld doet. Want wat op de Pinksterdag in Jeruzalem is ervaren, dat is inmiddels door miljoenen mensen in de wereld ervaren. En ook door ons. Dat het onderwijs van de apostelen dat we in het Woord van God hebben ontvangen ons in de vrijheid leidt. Dat er dus elke zondag gepreekt wordt, jongens en meisjes, heeft dus hiermee te maken. We doen eigenlijk hetzelfde als de kerk van Jeruzalem 2000 jaar geleden. Dat is ook de reden waarom jullie thuis uit de Bijbel lezen. Waarom je vader en moeder misschien voor het slapen gaan uit de kinderbijbel voorlezen. Want net als vroeger komen wij tot geloof in de Heer Jezus doordat ons over Hem wordt verteld en de Heilige Geest ons in ons hart ervan verzekerd dat dit Woord waar is. **[Reddend onderwijs]** De kerk is gebouwd op het fundament dat de apostelen hebben gelegd.

Maar dat Woord van God waarin de Heer Jezus naar ons toekomt dat is maar niet iets wat je ergens een plekje geeft in je denken en gevoel, maar dat verder verborgen blijft. Nee, dat werkt wat uit. Wat natuurlijk heel begrijpelijk is. Want als je zo sterk geconfronteerd wordt met je zonden en dan toch mag ervaren dat God je niet vernietigd maar zelfs door zijn Zoon aanneemt in genade, hoe zou het kunnen dat dat geen invloed op je heeft? Dan begrijpen jullie ook wel, jongens en meisjes. Als er iets heel moois gebeurt met je. Iets waar je helemaal niet op had gerekend. Dan wil je dat aan andere mensen vertellen. Dat kun je niet verzwijgen. Zo was het ook met deze mensen. **[Woord sticht gemeenschap]** Ze waren zo blij en ze konden dat ook nog eens delen met mensen die hetzelfde hadden meegemaakt als zij. Dan is het feest toch compleet. Dus waren ze ook graag samen. En dat is ook precies wat Lucas ons vertelt. Deze mensen vormden met elkaar een gemeenschap. Ze trokken samen op en eerden samen de Here.

En als je daar dan zo over nadent, broeders en zusters, dan is het ook goed om op dit punt naar onszelf te kijken. Want wij zijn net als die gemeente in Jeruzalem bijna 2000 jaar geleden toch ook een gemeente van Jezus Christus. Mensen die toch ook ervaren dat ze genade hebben gevonden in de ogen van God door Jezus Christus die voor ons gestorven is en door de Heilige Geest die ons met Christus verbonden heeft. En laten we dan maar eens in gedachten een rapportcijfers geven voor onze persoonlijke verlangens en inzet om samen een gemeenschap te vormen. Als dat op papier zou worden ingevuld dan zullen uitschieters zien naar boven, uitschieters naar beneden en ik vrees veel vijven en zessen. Ongetwijfeld hebben we voor onszelf goede redenen om misschien wat af-

stand te houden tot de gemeenschap. We zijn gekwetst, beschadigd of teleurgesteld in de gemeenschap. Wat natuurlijk heel goed kan. Wie langer dan een paar jaar deelt uit maakt van de gemeente, zal ongetwijfeld zulke ervaringen hebben opgedaan. Dat zal in de gemeente van Jeruzalem niet anders zijn geweest. Maar hoe kun je dat dan toch overwinnen? Dat is toch door stappen in elkaars richting te zetten. Zonder daar gelijk allerlei voorwaarden aan te verbinden. Het gaat erom dat we allemaal kijken wat wij zelf kunnen bijdragen. En hoe kun je dan over je moeiten en pijn heen stappen? Dat kan alleen maar door elkaar te zien door de ogen van Jezus Christus. Door elkaar te zien als broeders en zusters die verbonden zijn door één Geest die in ons allen woont. **[Elkaar vasthouden]** Hoe kunnen we als gemeente van Jezus Christus het feest van de uitstorting van de Heilige Geest in ons midden vieren als we niet geloven dat we door die ene Geest met elkaar verbonden zijn? Dan vieren we zijn uitstorting met de mond, maar feitelijk ontkennen wij zijn werk in ons midden. Als we geloven in Jezus Christus zijn we verbonden door één Geest. De Geest van onze Verlosser. En zo moeten we elkaar dan ook zien. Anders is ons vieren van het Heilig Avondmaal met elkaar vandaag geen maaltijd geweest waarin we werkelijk gemeenschap hebben gehad met Jezus Christus. Want hoe kunnen we de gemeenschap met Christus vieren en afstand nemen tot mensen waarin Jezus Christus ook woont? Dat is in de gemeente van Jezus Christus de kunst. Niet om te zien waarin onze broeders en zusters nog tekort schieten, maar waarin de Heilige Geest zichtbaar is in onze broeders en zusters. Pas als we daar oog voor hebben, kunnen we elkaar helpen om onze tekortkomingen te overwinnen. Dan zullen we ook de goede toon treffen en zal onze onderlinge omgang een offergave voor de HERE zijn. Hierin is al veel bereikt, maar is ook nog heel wat te doen.

Waar in de gemeente de gemeenschap met Jezus Christus en de gemeenschap met elkaar een bron van vreugde is, daar is het dan ook alleen maar een feest om samen het Heilig Avondmaal te vieren. Want daar ziet het breken van het brood toch op. **[De viering van het Heilig Avondmaal is het vieren van de gemeenschap met Jezus Christus en met elkaar.]** En jongens en meisjes, dat doen wij vandaag dus ook nog. Net als die eerste gemeente in Jeruzalem. Zo loopt er dus een duidelijke lijn van de kerk van de Heer Jezus in Jeruzalem naar ons vandaag. Niet dat wij allerlei dingen op precies dezelfde manier doen als zij, maar we doen nog wel dezelfde dingen. Dingen die zo fundamen-

teel zijn voor de kerk van Jezus Christus. Is dat niet heel bijzonder? Die doorgaande lijn.

Het laatste wat Lucas noemt was dat ze zich wijdden aan het gebed. Dat is een mooie manier van zeggen: je wijden aan het gebed. Als ik enerzijds naar de Bijbel en onze belijdenis kijk en anderzijds naar de praktijk van mijn gebedsleven. Laat ik het daar nu maar even beperken, dan ben ik er niet echt gerust over mijn gebedsleven. Als we bijvoorbeeld kijken naar de gebedspraktijk van de Heer Jezus dan zie je dat Hij ons aan de ene kant een tamelijk kort gebed leert. Aan de andere lezen we bijvoorbeeld dat Jezus soms hele nachten in gebed doorbracht. Als ik lees over Paulus die allerlei gemeenten in gebed gedenkt dan zie ik ook een gebedspraktijk die veel intenser lijkt dan die van mij. Intensier ook dan dat ik die in onze kerken over het algemeen tegen kom. Terwijl we toch belijden dat het gebed het belangrijkste is in de dankbaarheid die God van ons eist. Meer en meer groeit bij mij de overtuiging dat we op dit punt behoorlijk tekort schieten. Want juist het gebed is het instrument om bij God tot rust te komen. Alles mogen we aan Hem voorleggen. Alles wil Hij voor ons zijn. God wil graag samen zijn met ons. Maar hoe vaak zijn we samen met Hem. Dat is toch een dienst van ons waar Hij recht op heeft. Dat wij Hem zoeken, zijn gezelschap, zijn liefde, zijn goedheid. Bidden is ook gewoon in stilte bij God zijn. Je denken en je onrust het zwijgen opleggen en God de Here dienen door alleen maar zijn aanwezigheid te zoeken. Als de Heer Jezus de hele nacht in gebed doorbrengt is Hij echt niet al die tijd aan het spreken geweest. Dan heeft Hij ook gewoon de aanwezigheid van zijn Vader gezocht. *[Bidden is naar God gaan]* Als Jezus Christus, die echt mens maar ook echt God was, zo zijn Vader in het gebed heeft gezocht, zouden wij daar dan niet veel meer tijd voor moeten uittrekken. Hoeveel bidden we voor de kerk? Voor de gemeente? Voor de ambtsdragers. Voor onze broeders en zusters. Voor onze naasten. Zou dat niet een van de belangrijkste oorzaken zijn voor de terug gang van onze kerken? Van de klacht van gemeenteleden dat ze zo weinig van God ervaren? Als God onze kracht is, dan is het gebed het krachtigste wapen van de kerk. De HERE heeft er recht op dat wij meer zijn aanwezigheid zoeken in gebed en Hem meer voor ons laten betekenen.

Amen